

В последнее время, унифицированные коммуникации завоевывают рынок семимильными шагами. Все большее количество учебных учреждений осознает необходимость в упрощении своих сетей и объединении различных устройств связи и различных приложений. Унифицированные коммуникации способствуют формированию выпускников нового поколения, широко пользующихся современными электронными технологиями, повышению эффективности и скорости взаимодействия студентов с преподавателями, совместному поиску компромиссных решений обучающихся и руководства университета, интеграции с существующими сервисами массовой сетевой коммуникации студентов и сотрудников образовательного учреждения для коллективного обсуждения социально значимых проблем и вопросов в режиме on-line (форумы, социальные сети, интернет-конференции, вебинары, скайп-сессии и т.п.), а также снижению административных барьеров.

Литература

1. Берштейн, О. Унифицированные коммуникации – неизбежное будущее? / Берштейн О. // "Технологии и средства связи", №1, 2011 г. – URL: <http://www.tssonline.ru/articles2/fix-corp/unificirovannie-kommynikacii-neizbejnoe-bydyshee> (дата обращения 20.02.16)
2. Колерова, В. Телекоммуникации в структуре современного бизнеса / Колерова В. // Энциклопедия маркетинга – 2012 – URL: http://www.marketing.spb.ru/mr/it/telecom_in_current_business.htm (дата обращения 20.02.16)

Юлія Подуфала, Ірина Рябець

**Національний університет «Києво-Могилянська академія»,
м. Київ, Україна**

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМПЛЕКТУВАННЯ ДОКУМЕНТНО - ІНФОРМАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ БІБЛІОТЕК ВНЗ

Тези присвячено особливостям інформаційного забезпечення комплектування документно-інформаційними ресурсами на прикладі Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Ключові слова: документно-інформаційні ресурси, інформаційне забезпечення комплектування документно-інформаційними ресурсами, наукова бібліотека ВНЗ.

Тезисы посвящены особенностям информационного обеспечения комплектования документно-информационными ресурсами на примере Научной библиотеки Национального университета «Киево-Могилянская академия».

Ключевые слова: документно-информационные ресурсы, информационное обеспечение комплектования документно-информационными ресурсами, научная библиотека вуза.

Thesis is devoted to features of information support manning the document – information resources on the example of the Library of the National University of «Kyiv-Mohyla Academy».

Keywords: document - information resources, supply with information of acquisition, university library.

Інформаційне забезпечення навчального, методичного та наукового процесів у ВНЗ – головна мета діяльності сучасної наукової бібліотеки. Основою цієї діяльності є повнота та оперативність задоволення інформаційних потреб користувачів. Упровадження інноваційних технологій в сучасній бібліотеці змінює форми та методи інформаційно - бібліографічної роботи, які, в свою чергу, передбачають використання нових джерел інформації, впровадження нових послуг та новітніх бібліотечних технологій. «Університетська бібліотека є інформаційною основою науково – освітнього процесу, тією творчою лабораторією, від ресурсів та послуг якої залежить багато в чому якість та зміст навчання та наукових досліджень» [3, с. 70]. *Необхідність трансформації бібліотеки ВНЗ в інтегрований університетський інформаційний, науково - освітній, дослідницький, центр і зумовили актуальність нашої наукової розвідки.*

Сучасна наука орієнтується на результати найновіших досліджень, що є неможливими без актуальної інформації, без документно-інформаційних ресурсів, адже «бібліотека здійснює безпосередній вплив на якість освітньої та наукової діяльності» [4, с. 63]. Зміна вимог до сучасної бібліотеки не може не позначатися на процесі комплектування. І тому *головною метою діяльності сучасної бібліотеки ВНЗ є інформаційне забезпечення навчально-виховного, науково-методисного та наукового процесів.*

Під документно-інформаційними ресурсами ми розуміємо категорію із теорії комунікації, яка виокремлює сукупність документів, як матеріальних носіїв, так і електронних документів, видань, продуктів, або їхніх комбінацій у комп'ютерних системах та мережах, призначених для оперативного та зручного задоволення інформаційних потреб користувачів. На нашу думку, «інформаційне забезпечення комплектування документно-інформаційними ресурсами» - це бібліотечне та інформологічне поняття, яке вказує на сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягу, розміщення та форм організації інформації, що сприяє створенню та постійному оновленню бібліотечного фонду документно-інформаційними ресурсами (традиційними та електронними), що відповідають завданням бібліотеки та інтересам абонентів.

Інноваційні підходи до інформаційного забезпечення комплектування документно-інформаційними ресурсами сучасних наукових бібліотек ВНЗ залежать від інформаційних потреб суспільства взагалі та користувачів цієї бібліотеки. Наразі особливу увагу слід приділяти комплектуванню загального фонду електронної бібліотеки, що «може складатися з двох частин, а саме віртуальної та реально існуючої» [2, с. 134].

Рівень задоволення інформаційних потреб прямо залежить від складу структури інформаційного фонду як електронних, так і традиційних бібліотек. Специфіка форми документів електронної бібліотеки на відміну від традиційної дає можливість використовувати інші підходи до підбору та включення інформаційних одиниць у її фонд. Основним засадами включення документів в електронний фонд є їхня наукова та інформаційна цінність, актуальність. Цим вимогам відповідають, наприклад, наукові матеріали вітчизняних та зарубіжних наукових журналів. Необхідно враховувати принцип збереження культурної спадщини: трансформацію в електронний вигляд цінних рукописів і рідкісних книг зі згасаючими текстами, а також рідкісних і цінних газет, картографічних матеріалів задля їх збереження.

Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» (надалі - *НБ НаУКМА*) на сьогоднішній день постає тією новітньою науковою установою, що може здійснювати не лише інформаційне забезпечення академічного процесу, а й різних економічних суб'єктів, вчених, органів влади, окремих громадян, що особливо важливо в умовах суспільних та економічних трансформацій.

Загальний фонд бібліотеки НаУКМА (станом на 25 грудня 2015 року) складає 953146 примірників / 726165 назв видань. Фонд електронних видань – 341332 назв ресурсів (131 база даних) Склад е-фонду за способом доступу: - на знімних носіях (CD/DVD) – 1446 назв - на власних серверах – 27413 назв - віддалені унікальні ресурси – 312473 назви. Загальний фонд НБ НаУКМА - це серйозна колекція наукової, навчальної, методичної, довідкової літератури та періодичних видань, що забезпечують наукову та академічну місію НаУКМА. Бібліотечна колекція НаУКМА повністю представлена в електронному каталозі [1].

Електронний каталог НБ НаУКМА надає інформацію про повний склад та зміст не лише традиційних фондів цієї бібліотеки, але й електронних (власної генерації та віддалених) ресурсів, які не належать довічно до бібліотечної колекції. Таким чином, е-каталог - це не тільки бібліографічна база даних, а й набір окремих сервісів, що доступні для всіх користувачів бібліотеки. Для зручності пошуку у бібліотечних ресурсах каталог поділений на умовні «віртуальні» колекції, в яких матеріали об'єднані за певною ознакою:

- Віртуальна колекція нових надходжень
- Віртуальна колекція періодики
- Віртуальна колекція мультимедіа
- Віртуальна колекція «е-Ресурси»
- Віртуальна колекція авторефератів та дисертацій
- Віртуальна колекція «Праці викладачів НаУКМА»
- Віртуальна колекція «Видання та публікації про НаУКМА»
- Віртуальна колекція «Наукові записки НаУКМА»
- Віртуальна колекція «ЕКМАIR»
- Віртуальна колекція «Фонд рідкісних видань»
- Віртуальна колекція «Центр польських та європейських студій»
- Віртуальна колекція «Обмінний фонд»
- Каталог Американської бібліотеки [1].

Комплектування фонду та технічна обробка традиційних документів у НБ НаУКМА відбувається в автоматизованому режимі [1]. Поруч із розвитком звичного процесу комплектування фондів бібліотеки, але з використанням комп'ютерно - комунікаційної техніки, у НБ НаУКМА створена електронна бібліотека, що дозволяє накопичувати, зберігати та ефективно використовувати електронні документи, а також отримувати їх завдяки глобальним мережам передачі даних. Розвиток Електронної бібліотеки НБ НаУКМА відбувається шляхом: оцифровування власних фондів та представлення

їх у власній е-бібліотеці (вільне програмне забезпечення ОМЕКА - <http://dlib.ukma.edu.ua/>); розвиток інституційного репозитаріюєКМАІR (<http://www.ekmair.ukma.edu.ua/>); передплату доступу до ліцензованих електронних ресурсів та ресурсів вільного доступу та їхнє представлення через єдине вікно пошуку (з використанням ПЗ EBSCODiscoveryService), забезпечення віддаленого доступу до е-ресурсів (із використанням EasyProху та Shibboleth), розвиток сервісу «Матеріали до курсів»; розвиток платформи вільного доступу до наукових журналів НаУКМА (за допомогою OpenJournalSystem – див., наприклад, «Kyiv-MohylaHumanitiesJournal», «Kyiv-MohylaLawand PoliticsJournal» та ін.)

До особливостей інформаційного забезпечення комплектування документно-інформаційними ресурсами НБ НаУКМА слід віднести: розвиток традиційного процесу комплектування фондів бібліотеки з використанням комп'ютерно - комунікаційної техніки; створення електронної бібліотеки, що дозволяє накопичувати, зберігати та ефективно використовувати електронні документи, а також отримувати їх завдяки глобальним мережам передачі даних.

Список використаних джерел

1. Звіт про роботу Наукової бібліотеки НаУКМА за 2015 р [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8075/Zvit_2015.pdf?sequence=1&isAllowed=y- Назва з екрана.
2. Іванова В. В. Інноваційні підходи до інформаційного забезпечення освітянських послуг / В. В. Іванова // Маркетинг і менеджмент інновацій. - 2011. - № 4 (2). - С. 131-136.
3. Ярошенко Т. О. Бібліотека - серце університету. Синергія поступу в Суспільстві Знань // Дух і літера. Спец. вип.: Університетська автономія - 2008. - № 19. - С. 70-79.
4. Ярошенко Т. О. Електронні журнали в системі інформаційних ресурсів бібліотеки / Т. О. Ярошенко. - Київ : Знання, 2010. - 215 с.